

и той предопредѣли, и посла Своя избранникъ, приснопамятнія нашъ Освободитель Всероссійскія Императоръ Александра II за да освободи злочеста и измъчена Българія; който великодушно и доблестно извърши своето посланіе, и съ Божіятъ помощъ освободи съ храбритѣ свои Русски юнаци злочестото и поробеното ни мило отечество. . . . — И тѣй, сладкитѣ надежди на Българитѣ се испълнихъ. —

Слѣдъ всичко това впрочемъ трѣба тукъ да споманемъ, че нашитѣ прадѣди, и нѣкои наши съвременни родолюбиви съотечественници, не сж стоѣли само съ сгърнати рѣцѣ, но сж си по възможности совѣстно испълнили длъгъ-тъ, спорядъ обстоятелственнитѣ случки на тежкитѣ и жалостни времена, подъ мъчителското турско владичество. Тіе наши патриоти, за които шѣ долу подробно ще хортуваме, сж знаили вижда се най добръ общепрїетатъ лозинкж (девиза) у всичкитѣ образовани народи; която поучява: *помогни си, да ти помогни и Господъ.*“ И дѣйствително, тѣ водими отъ тая най справедлива, и най вѣрна лозинка, предприѣмваха юнашкото предначертаніе: „да образуватъ, да устрояватъ малки или голѣми чети, съ които да можтъ да се борятъ противъ Турската мъчителска власть, и таковимъ образомъ да подѣйствуватъ, или сждѣйствуватъ: „за да се по скоро освободи милото ни злочесто отечество.“ —

Такивато едни народни поборници образоваха, или устрояваха разнитѣ възстанія въ разновидни обстоятелствени случки, и въ разни времена. Най напредъ впрочемъ тѣ дѣйствоваха предпрїимчиво сами, и полекж-легкж събираха и други свои едномисленници, и образоваха малки или голѣми чети.